

Az ismeretkör: Integrált nevelés

Kredittartománya: 12 kredit

Tantárgyai:

1)Integrált nevelési ismeretek 1.

2)Integrált nevelési ismeretek 2.

Tantárgy neve: Integrált nevelési ismeretek 1. ÓP szak

Neptunkód: NKOZOS2014, LKOZOS2014

Kreditértéke: 6

A tantárgy besorolása: kötelezően választható.

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”:
50%elmélet - 50% gyakorlat.

A tanóra típusa: ea. és gyak **óraszám:** 2ea/hét+2gy/hét az adott félévben 60óra, levelezőn 20 óra.

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó **további (sajátos) módok, jellemzők:**

- videófeldolgozás.

A számonkérés módja: gyakorlati jegy.

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó **további (sajátos) módok:**

- esetmegbeszélések.

A tantárgy **tantervi helye:** 4 félév.

Előtanulmányi feltételek:-

Tantárgyleírás:

A tárgy témakörei a következők. Az inkluzív szemlélet értelmezése, alapelvek, nemzetközi dekrétumok, EU-s jogszabályok. A közoktatást meghatározó jogi szabályozás, a közigazgatás és a tanügyigazgatás rendszere hazánkban SNI és a NAT. Az inklúzió szinterei életkoronként: befogadás a családba, integráció a kortársak körében, iskolai inklúzió, társadalmi befogadás a felnőtt életben (munka, otthon, szabadidő). A kompetencia fogalma, kompetencia alapú megközelítés. Az inkluzív nevelés személyi és tárgyi feltételei. Inkluzív törekvések hazánkban. Diagnosztikai szempontok, eljárások. Pedagógiai módszerek, kompetencia alapú programcsomagok. A kurzus során érintjük a fentiekén túl a médiaértés, és a kritikus, szelektív médiafogyasztás kérdéseit. A kreatív, ugyanakkor felelősségteljes használat kapcsán célunk, hogy hallgatóink képessé váljanak a valós tények és a fikció megkülönböztetésére, felismerjék a valóságábrázolás különböző szintjeit. A témakör érinti a digitális lábnyom és az online zaklatások fogalmát is. A kurzus egyik célja, hogy felhívja a figyelmet azokra a beállításokra és szabályszerűségekre, amelyek ismeretében biztonságosan használható az internet. A tematika kiemelten foglalkozik a közösségi oldalak rejtett veszélyeivel is.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* :

1. *A fogyatékkal élők helyzete az Európai Unióban:* a 2008–2009-es európai cselekvési terv. Az Európai Közösségek Bizottsága Brüsszel, 26.11.2007 {SEC(2007)1548}
<https://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0738:FIN:HU:PDF>
2. Csányi Y.-Perlusz A (2001): *Integrált nevelés-Inkluzív iskola*, in Báthory Z.-Falus I. (szerk.): *Tanulmányok a neveléstudomány köréből* 2001, Osiris Kiadó, Budapest, 2001, 313-330.
3. Halász G.: *A sajátos nevelési igényű gyermekek oktatása: európai politikák és hazai kihívások*. Új Pedagógiai Szemle, 2004. 2. sz.
4. *Fogyatékos emberek esélyegyenlősége:* Európai Cselekvési Terv. A Bizottság

közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának. Európai Közösségek Bizottsága, Brüsszel, 2003. 10. 30.

5. Kőpatakiné Mészáros M.: *Közben felnő egy elfogadó nemzedék*
A sajátos nevelési igényű tanulókat integráltan nevelő-oktató intézmények gyakorlata
<http://epa.oszk.hu/00000/00035/00079/2004-02-be-Kopatakine-Kozben.html>
6. Papp G. (2013) *Az inkluzív gyógypedagógia didaktikája*. ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar
https://www.tankonyvtar.hu/en/tartalom/tamop412A/2009-0007_inkluziv_gyogypedagogia_didaktikaja_i/TANANYAG/03_1.html
7. Radványi K.(2011): *A kompetencia alapú fejlesztés értelmezése a kognitív képességek jelentős elmaradása esetén* Gyógypedagógiai Szemle 2011/1.
www.prae.hu/prae/gyosze.php?menu_id=102&jid=35&jaid=511
8. Réthy Endréné (2002): *Integrációs törekvések Európában*, in Bábosik I.-Kárpáti A.(szerk.), *Összehasonlító pedagógia: a nevelés és oktatás nemzetközi perspektívái*, BIP, Budapest, 314-330.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Rendelkezik az 3-7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.
- Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.
- Alapvető ismeretei vannak a 3-7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor, mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.
- Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.
- Ismeri a 3-7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.
- Érti az összefüggést a 3-7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.
- Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra. Tisztában van a hátrányos helyzet komponenseivel és determinánsaival.
- Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.
- Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi, gyermek jogi ismeretekkel, tájékozott a kora gyermekkori intervenció témakörében és a segítségnyújtás lehetőségeit illetően.
- Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.
- Ismeri és szakszerűen alkalmazni képes a digitális kommunikáció, az információ kezelésének szabályait.
- Tisztában van a nevelési/oktatási/szociális ellátórendszer/kutatási intézmények/közösségi és civilszervezetek/plébániák adminisztrációs, adattárolási, adatkezelési, adatszolgáltatási

rendszerének működésével.

- Ismeri szakterületének digitális ismeretszerzési eszközeit, IKT-technikáit és problémamegoldási módszereit.

- Tisztában van az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveivel és gyakorlati vonatkozásaival, környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelmi vetületeivel.

b) képességei

- Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

- A 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.

- Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3-7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait, és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére

- Adaptív módon épít a 3-7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.

- Támogatja a 3-7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítását.

Az óvodai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 3-7 éves gyermek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg.

- A gyermekintézmény partnereivel (család, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó, stb.) előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer alakít ki, együttműködik, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.

- Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

-Rendelkezik azzal a tudással, mellyel képes szakszerűen és etikusan kezelni az elektronikus információkat.

-Szakterületén rendelkezik a hatékony elektronikus információkeresés, információfeldolgozás, információkutatás, információközvetítés ismereteivel, az elektronikus forrásokat használja.

-Az összegyűjtött digitális információkat rendszerezni, elemezni tudja, az összefüggések megragadására és kezelésére képes.

-Elméleti ismereteit alkalmazni képes az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés, a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem területén.

c) attitűdje

- Elkötelezett a 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

- Elkötelezett a 3-7 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

- Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására

- Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

- Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az

eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

- Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

-A digitális szemléletmódja nyitott, innovatív, a szakterületén zajló digitális technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.

-Az elektronikus kommunikációban döntéseit minden szempontot mérlegelve, a jogi és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg.

-Kreatívan, kritikusan, innovatívan viszonyul az információs műveltséghez, eredményesen tájékozódik a XXI. századi literációs kultúrában.

-Felelős és kezdeményező szerepet vállal az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveinek és gyakorlati kontextusba átültetésének, a szakmájának és a közösség érdekeinek szolgálatába állítására.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal a rábízott 3-7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.

- Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

- Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

- Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

-Felelősen, etikusan, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.

-Tudatos, kritikus, önreflektív, innovatív a digitális kultúra alakításában.

-Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő digitális ismereteit, készségeit, képességeit fejleszti, és új kompetenciákat sajátít el.

-Önállóan tervezi és alakítja a digitális műveltségét.

-A szakterületén belül az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveinek megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja, a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem ismereteit szakszerűen és felelősséggel alkalmazza.

Tantárgy felelőse: Dr. Radványi Katalin főiskolai tanár PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k):